

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Borgerkrigen i det tidligere Jugoslavien har medført tusindvis af sårede og tilskadekomne, samtidig med at hundredetusindvis af mennesker er blevet drevet på flugt fra deres hjem.

De vestlige lande yder en massiv humanitær bistand for at afhjælpe følgerne af konflikten i området. Danmarks samlede humanitære bistand til fordel for ofre for borgerkrigen i det tidligere Jugoslavien androg således i 1992 i alt godt 180 millioner kroner. Størstedelen af denne hjælp er ydet i konfliktområderne og i regionen tæt ved disse områder.

Baggrunden herfor er bl.a., at der på en af UNHCR indkaldt konference den 29. juli 1992 om situationen i det tidligere Jugoslavien var enighed om, at hjælpeindsatsen hovedsageligt burde lægges i og omkring konfliktområderne. På den måde sikrer man den mest effektive hjælp og modvirker bedst muligt, at konflikten skaber et permanent flygtningeproblem.

Den alvorlige konflikt har imidlertid vist, at der tillige er behov for at hjælpe visse særligt nødstedte personer uden for regionen.

Dette var baggrunden for gennemførelsen af loven om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. Ved loven indførtes for det første en invitationsordning, hvorefter regeringen efter aftale med UNHCR eller lignende international organisation kan invitere et antal særligt nødstedte personer fra det tidligere Jugoslavien til at tage ophold her i landet med henblik på lægelig behandling eller anden hjælp, som ikke kan ydes i det område, hvor vedkommende befinder sig. For det andet giver loven mulighed for, at personer fra det tidligere Jugoslavien, der inden lovens ikrafttræden er indrejst til Danmark og i forbindelse hermed eller senere har ansøgt om asyl, kan meddeles midlertidig opholdstilladelse, såfremt vedkommende på grund af krigshandlinger eller lignende uroligheder i det område, vedkommende ellers kan vende tilbage til, må antages at have behov for midlertidig beskyttelse her i landet.

På grundlag af loven kunne der umiddelbart inviteres i alt 200 særligt nødstedte personer. Ved nye invitationstiltag udarbejdes et aktstykke med de fornødne oplysninger med henblik på forelæggelse for Finansudvalget. Danmark har indtil nu modtaget i alt 172 inviterede. Der har været tale om tidligere internerede fra serbiske krigsfangelejre samt deres nærmeste familiemedlemmer. Folketingets Finansudvalg har den 31. marts 1993 tiltrådt et aktstykke (Akt 170), hvorved der er etableret bevillingsmæssigt grundlag for forøgelse af den oprindelige kvote med 600 personer, således at Danmark kommer til at modtage i alt 800 inviterede.

Ordnningen, hvorefter spontane asylansøgere fra det tidligere Jugoslavien efter visse nærmere angivne kriterier kan meddeles midlertidig opholdstilladelse, blev gjort tidsbegrænset, således at den kun gælder personer, der er indrejst før lovens ikrafttræden den 1. december 1992. Baggrunden for denne udformning af bestemmelsen var den helt uafklarede situation i det tidligere Jugoslavien. Det var på daværende tidspunkt ikke muligt, at sige noget om, hvor længe konflikten ville vare, hvilket omfang den ville have i fremtiden m.v. Hertil kom at der var tale om en helt ny kategori af opholdstilladelser, som man ikke umiddelbart ønskede at tilføje som en permanent udvidelse af udlændingelovens regler om meddelelse af opholdstilladelse.

Direktoratet for Udlændinge havde pr. 25. marts 1993 meddelt opholdstilladelse efter denne ordning til 2.698 personer fra det tidligere Jugoslavien. Der har været tale om spontane asylansøgere fra Bosnien-Hercegovina samt enkelte fra Kroatien. Direktoratet for Udlændinge forventer, at der ialt vil blive meddelt midlertidig opholdstilladelse til ca. 3000 af de spontane asylansøgere, der indrejste inden lovens ikrafttræden.

Justitsministeren gav under 2. behandlingen af lovforslaget til loven om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien tilsagn om, at han var indstillet på efter en periode på 3-5 måneder at gøre status og i den forbindelse overveje, om ordningen skulle udvides til også at kunne